

Hobby *VK 29/3*

Wat er kan gebeuren wanneer 'een saai nutsbedrijf' wil veranderen in 'een innovatief marktbedrijf, gericht op groene energie, viel gisteren te lezen in een minutieus verslag in *de Volkskrant*, van de hand van Ana van Es. De transformatie van Rendo van degelijk, niks-aan-de-hand stroombedrijfje te Meppel, eigendom van negen gemeenten, tot internationaal voorloper op het gebied van de hipste, op oud-Indiaanse wijsheid gebaseerde groene-energie technieken liep gruwelijk mis.

Ditmaal niet doordat de op de vrije markt losgelaten directie aan groothedswaanzin ging lijden en op de afdeling boekhouding bordjes met *Treasury Department* spijkerde, maar doordat de nieuwe situatie ruimte bood aan ordinaire oplichting. Inmiddels is de Rendo-top opgepakt, op verdenking van miljoenenfraude. De gemeente Steenwijk, gelegen 'aan het einde van de stroomdraad', blijft achter met een walmende elektriciteitscentrale en een miljoenenstrop.

Het slagveld overziend, is er een constante die we tegenkomen bij alle ontsporingen van wat ooit nette woningcorporaties, slibverwerkers, waterbedrijven, ziekenhuizen en hogescholen waren voordat ze werden losgelaten in de wereld van *targets, benchmarks, global ambitions* en geld verdienen met geld: het toezicht lag weer eens te snurken.

Dit keer heet de heer op leeftijd die het toezicht er wel

Het toezicht lag weer eens te snurken

even bij zou doen en ziende blind was Hayo Apotheker. Rijgt al een half mensenleven lang burgemeestersposten aan elkaar, is eventjes minister geweest, liet als president-commissaris van Rendo twee fraudezaken grotelijks uit de hand lopen. Tegelijkertijd was hij burgemeester van Steenwijk, de plek waar Rendo de nieuwe elektriciteitscentrale mocht neerzetten. Een combinatie die om problemen smeekt.

Woedend was Apotheker toen *NRC Handelsblad* onlangs suggereerde dat er bij de kwestie-Rendo ook voor hem 'iets leuks' in het vat had gezeten. Hij had niets gehoord, niets gezien, niets geweten, schreef hij in een reactie. 'Mijn integriteit is in het geding.'

Wellicht had hij zijn integriteit heel kunnen houden als hij zich had beperkt tot burgemeesteren en het toezicht op Rendo had overgelaten aan iemand met meer tijd en meer verstand van stroom, geld en de combinatie van die twee. In *de Volkskrant* zegt Apotheker dat hij het zelf ook een vreemde dubbelfunctie vond. Maar de statuten schreven nu eenmaal voor dat de burgemeester zelf het toezicht op zich moest nemen - een bepaling die verbijsterend genoeg geldt voor meer bedrijven die in handen zijn van de lokale overheid.

Toezicht houden is een complexe, intensieve aangelegenheid en geen hobby voor *old boys* die beloofd moeten worden met een nette betrekking. Gisteren herinnerde *Het Financieele Dagblad* eraan dat de toezichthouder op de ontspoorde woningbouwvereniging Vestia, het Waarborgfonds Sociale Woningbouw, jarenlang het derivatengegok bij Vestia liet passeren - men had er geen idee van, en als men er wel een idee van had, hield men de mond. De president-commissaris bij WSW heette Marcel van Dam. Toen twee externe specialisten in derivaten Van Dam geschokt aan zijn jasje trokken over de risico's die Vestia liep, zou hij volgens het FD geantwoord hebben: 'Het is allemaal onder controle.'

Een lokale CDA-afdeling heeft naar aanleiding van het Rendo-debacle opgeroepen toezichthouders voortaan te selecteren op expertise. Klinkt volkomen logisch in de normale wereld. In het labirint van semi-overheidsbedrijven is dit een revolutionair inzicht.

Samsom wil eind aan fiscale routes, ook v

Van onze verslaggevers
Avinash Bhikie, Remco Meijer

DELFT PvdA-leider Diederik Samsom wil een einde maken aan belastingontwijking via Nederland door buitenlandse bedrijven. Hij noemt dit een 'misstand' die hij 'stap voor stap' wil stoppen. Ook is Samsom 'ten principale' voor beëindiging van de resterende belastingvrijstellingen voor het Koninklijk Huis.

Samsom zei dit donderdag op de Technische Universiteit Delft tijdens de opname van het NTR-programma *College Tour*, dat vanavond wordt uitgezonden. In de Tweede Kamer hield de PvdA zich eerder op de vlakte in het debat over internationale bedrijven die zich hier louter vestigen om via

een brievenbus miljard sluizen. De PvdA steund motie waarin de kwalificatie 'lastigparadijs' werd vernoemd. Samsom heeft er nu eenderde van. 'Cyprus en de Nederlandse Zuidas zijn parallel voorbeelden. We moeten de dit soort bedrijven wereldwijd hebben honderden nieuwe fiscale constructies.

'Cyprus en de Amsterdamse zijn parallel voorbeelden'

PvdA-leider Diederik Samsom. Foto Joost van den Broek / c

Crisisberaad VU na resultaat test onder

Van onze verslaggeefsters
Sterre Lindhout, Ianthe Sahadat

AMSTERDAM De Vrije Universiteit (VU) verkeert in een bestuurlijke crisis nadat in een onderzoeksrapport is vastgesteld dat de onderwijskwaliteit van de universiteit onder de maat is.

een onderzoeksbureau. In dit onderzoek zijn inderdaad zaken bekend gemaakt. Het rapport van *de Volkskrant*, schied luisterend beeld. Op drie van de dertien criteria scoort de VU slecht.

De onderzoekscommissie heeft het ontbreken van voldoende onderwijsvisie en e

Donderdag kwamen de decanen van